

”GUDS ORD BÄR ICKE BOJOR” 2 Tim. 2:9

NORDISK ÖSTMISSION

NR 1

MARS 2013

ÅRG 50

Några av kvinnorna i den nystartade församlingen i byn Bogomazu. Foto: Sanni Nurmi.

Betraktelse:

Ljusets barn skall vandra i ljuset

Text: Efesierbrevet 5:1-9

Var Guds efterföljare såsom hans älskade barn och vandra i kärlek, såsom Kristus har älskat oss och utgivit sig själv för oss.

Guds älskade barn – det är det största och högsta som kan sägas om oss. Alla dem som tog emot honom, gav han makt att bli Guds barn, dem som tror på hans namn (Joh. 1:12). Såsom Guds barn, älskade och välbehagliga i Kristus för Gud, skall vi vara Guds efterföljare. Det är vår kallelse att bli alltmer lika vår himmelske Fader i allt sitt verk. Vi kallas inte bara Guds barn, utan har även barnasinne, ty vi är födda av Gud och förnyade till hans bild, som har skapat oss. Vad han är, skall återspeglas i oss: Var fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig (Matt. 5:48).

Guds barn är vi genom Jesus Kristus, som har älskat oss och utgivit sig själv för oss. Redan det att han kom i världen är en gåva av kärlek. För vår skull utblottar han sig själv och tar på sig en tjänares gestalt. Och han ger sig själv till gåva och offer och blir för alla allt. Här är grunden till den innerliga maningen att vandra i kärlek och att vara Guds efterföljare såsom heliga, som har saligheten framför er. Otukt och orenhet och girighet är synder, som inte ens må nämnas,

utan i stället tacksägelse. Blygsamheten förbjuder att beskriva hur till och med många av dem som är satta att vara församlingarnas ledare i vårt land lär och lever. Gud hjälpe oss! Girighet är enligt aposteln roten till allt ont. Allt skall vara till för den som är girig och som vill tjäna ingen. Därför kallar aposteln den som begär dessa synder för avgudadyrkare. De jordiska förmånerna sätts framför den himmelska arvslotten. Ledigheten blir viktigare än evigheten. Den som dyrkar de döda tingen i stället för levande Gud, får intet med sig härifrån (1 Tim. 6:7) och har heller ingen arvedel i Guds rike. Det hjälper inte med tomma ord, inte heller fromma ord, såsom: Herre, Herre!

Aposteln nämner särskilt de tomma orden som föremål för Guds vrede. Ve dem som kallar det onda gott och det goda ont, som gör av mörkret ljus och av ljuset mörker (Jes. 5:20). Ni som av Guds obegripliga nåd valts ut att vara hans älskade barn manas och uppmuntras att vara Guds efterföljare såsom ljusets barn, som har mörkret bakom er. Lagg märke till apostelns uttryck: *Ni var fordom mörker men nu är ni ljus i Herren.* I oss är mörkret men ljuset är i Herren. Våra ögon är visserligen kroppens

Ljus, men under natten är ögonen ur stånd att leda oss. För somliga kan blindhet tjäna till varning och väckelse, som det var för aposteln själv på vägen till Damaskus (Apg. 9, jämför 1 Mos. 19:11). Oss själva kan vi inte hjälpa. Med trons öga må vi se på Jesus, som är världens ljus och varje stund ta emot ljus av honom. Då blir vi inte bara upplysta, utan vi blir ljus i Herren, blir ljusets barn. Okunnighetens mörker skingras genom salighetens kunskap, ondskans våldes mörker bryts genom nåden i Kristus. Hopplöshetens mörker förvandlas i evighetshoppets ljus, som ställer framtiden och evigheten klar och viss för vår syn. (Sv. Ps. 302).

Därför vill en kristen, som har blivit uttagen ur mörkrets välde och införd i Guds älskade Sons rike (Kol. 1:13) och blivit ett ljusets barn inte att detta saliga tillstånd skall gå förlorat och ljuset slockna.

Men låt mig som ett ljusets barn /se och undvika alla garn, som satan för mig ställer.

Ja, låt mig aldrig glömma bort, att levnadstiden är så kort /och likväl mycket gäll.

Ty bör mig /flitelig /nyttja dagen, höra lagen, som kan lära /det som länder till din ära.

(Gamla psalmboken 430:11).

Anders Jernberg
Fardhem

Ordförandens spalt

När jag skriver detta är det klart med de viktigaste förberedelserna för vårt årsmöte. Ärkebiskop Janis Vanags har lovat att komma för att berätta för oss om den lutherska kyrkan i Lettland. Det är i år sju år sedan ärkebiskopen besökte oss senast. Ärkebiskopen var nämligen en av talarna vid 50-årsjubileet 2006. På samma sätt som vid 50-årsjubileet kommer vi även denna gång vara i Vasa församling i Göteborg.

Lettland har ju varit ett av våra prioriterade länder under de senaste decennierna. Jag har tidigare nämnt att

vi ger ett stöd till Lutherakademien i Lettland. Lutherakademien är en institution som återuppstått under de allra senaste åren, där man skall utbilda nya präster. Eftersom den lutherska kyrkan i Lettland är en fattig kyrka är man mycket beroende av vårt stöd. Detta blir därför en viktig del av vår verksamhet och vi har också höjt vårt stöd för det andra året, läsåret 2012-2013. Det är livsviktigt att människorna i den lutherska kyrkan i Lettland får nya präster, som kan förkunna om allt det som Gud själv har gjort för oss och för vår frälsnings

skull. Förutom det direkta stödet till lärarna vid Lutherakademin gjorde vi det också möjligt för Daniel Johansson (lärare på FFG) att under en vecka i december åka över till Lettland och på Lutherakademin hålla teologiska föreläsningar om Markus-evangeliet. Dessa föreläsningar var enligt rektorn på Lutherakademin mycket uppskattade. Ärkebiskopen kommer också under sitt besök i Göteborg att besöka FFG för att diskutera möjligheter att utöka samarbetet. Jag hoppas att jag får se många av er den 28:e april i Vasakyrkan.

Bara några dagar efter årsmötet är det dags för vår bussresa med Björn Lénberg som du kan läsa mer om i annons på annan plats i detta nummer. Båda dessa händelser, årsmötet

och bussresan är viktiga aktiviteter för att öka engagemanget i Sverige för mission österut. På så sätt kan vi på ett ännu mera konkret sätt informera om missionen än vad vi kan göra i tidningen.

Under det senaste halvåret har det kommit in flera stora arv till Nordisk Östmission. Vi är mycket tack-samma för det stora förtroendet som visas oss och vi skall göra allt för att leva upp till det. Som nog de flesta andra skulle gjort så räknar vi dessa arv som extraordinära intäkter, som vi fonderar för att kunna täcka underskottet i driften under ett flertal år framöver. På så sätt fortsätter vi att vara en organisation som kan arbeta långsiktigt.

Martin Wihlborg

Resa till Ukraina

– äventyrsresa med buss

Följ med till Lviv, Odessa, Mykolajiv och Gammalsvenskby!

1-10 maj. Cirkapris: 5900 kr. Besök i lutherska församlingar

Upplysning och intresseanmälan:

Anders Olsson, tel. 004741357088, maskinisten@hotmail.com

Anders Eliasson, 0522-66 42 00, 64 21 86,

anders.eliasson@svenskakyrkan.se

Arr. Nordisk Östmission i samarbete med Björn Lénberg

Resan till Charkiv *27/10 – 31/10 2012*

– Dagboksanteckningar av Chester –

Två medlemmar i Nordisk Östmis- sions styrelse – Anders Olsson och Chester Åhsberg – besökte i oktober Himmelfärdskyrkan i Charkiv. Fre- dagen den 26 oktober reste jag från Varberg till Strömstad, och därifrån med färja till Sandefjord, dit jag an- lände klockan 20:00. Anders mötte mig vid färjeläge, och jag var bjuden att sova i hans lägenhet i Tønsberg.

Lördagen den 27 oktober

På lördag morgon bilade vi till Eids- voll, där Anders parkerade bilen. Se- dan reste vi med tåg till Gardermo- ens flygplats. Det ryska flygbolaget Aeroflot svarade för transporten, och planet landade på Vnukovo interna- tionella flygplats i Moskva klockan 17:00. Avgångstiden till Charkiv var bestämd till 21:45. När vi gjorde oss beredda att gå ombord upptäckte vi att det stod *Delayed (fördröjd) till 05:00* på tidtabellen. Vi vände oss genast till Aeroflots kontor och blev mycket korrekt och vänligt bemötta. Något hotellrum kunde de inte er- bjuda, då alla rummen var upptagna, men de bjöd oss på middag på res- taurangen. Där tillbringade vi ett par timmar. Vad sedan nattsömnen beträffar, så nödgades vi sova på

golvet, eftersom ”långbänkar” sak- nades. Vi måste sova växelvis; dels för att undvika att bli bestulna, dels för att inte missa planet.

Söndagen den 28 oktober

Strax före kl 05:00 var det klartecken att stiga ombord. Då uppstod ett nytt missöde, som innebar ytterligare tidsförskjutning. Det hade snöat un- der natten och nu rådde full snöyra. Planet måste rensas från snö, framför allt på vingpartiet. Det skedde vis- serligen maskinellt, men tog dock en timma i anspråk. Men kl 06:00 av- gick planet med destination Charkiv. På flygplatsen i Charkiv hälsades vi välkomna av Valentina Hamlyn, kyr- korådets ordförande, jämte ägaren till hotellet, där vi skulle bo under vårt besök i Charkiv. På hotellet stod två separata rum + kök till vårt förfo- gande. Hotellet var nyrenoverat med anledning av den gångna sommarens EM i fotboll. Vi hann med att vila ett par timmar innan vi skulle delta i gudstjänsten i Himmelfärdskyrkan kl 11:00. Vi firade Reformations- dagen. Det blev en lång gudstjänst: körsång, välkomstord till oss, häls- ningar till NÖ o s v. Predikan, som inte tolkades, hölls av tf pastorsad-

junkten i Charkiv, Pavel Schwarz. Han är från västra Ukraina och har fått sin teologiska utbildning i Polen. Han är färdig med studierna, men en doktorsavhandling i ämnet *Själavård* ämnar han fullfölja innan han blir prästvigd. Schwarz planerar att starta ett dagcenter för barn och prioritera bibelstudier. Förhoppningsvis kommer han att stanna kvar i Charkiv. De samtal vi hade med honom fungerade med hjälp av tolk.

Efter gudstjänsten var det kaffesamkväm. Några församlingsbor kände igen oss sedan tidigare besök, och ville gärna komma till tals med oss, vilket skedde med hjälp av tolk (Valentina). Efter samkvämet följde sammanträde med kyrkorådet med Valentina som ordförande. Efter kyrkorådets förhandlingar, som varade en dryg timma, bjöd församlingen på middag. Där träffade vi bland annat en kvinnlig släkting till Waldemar Wardaschko. Det blev ett långt och givande samtal med henne. Framför allt handlade samtalet om honom (W.W.), som betytt så mycket för NÖ (jfr NÖ 3/1994). Detta var det sista programmet för söndagen. Vi vände tillbaka till hotellet för välbehövlig vila och sömn.

Måndagen den 29 oktober

Dagen inleddes med en överraskning: Vi blev bjudna till ett delfinarium, där völdresserade delfiner utförde en s.k. delfinshow. Skickliga dresörer utförde verkliga cirkuskonster med hjälp av de smidiga delfinerna.

Pavel Schwarz, församlingens nye pastorsadjunkt. Att lära känna honom var huvudanledningen till vår resa. Foto: Anders Olsson

Föreställningen, som var hänförande, varade drygt en timma. Varken Anders eller jag hade tidigare sett en delfinshow i verkligheten, så detta var en stor upplevelse. På eftermiddagen var vi inbjudna till en familj, mor och dotter, som var bekanta till Valentina. Dottern var fysiskt handikappad och vårdades av modern. Men dottern var skicklig i att hantera datorn, som utgjorde hennes enda sysselsättning. Hon hade, enligt Valentina, aldrig tidigare träffat några ”utlänningar”. Vårt besök var säkert en upplevelse för henne, och vi blev en erfarenhet rikare. Efter att hittills bara ha besökt institutioner av olika

NORDISK ÖSTMISSION

Anders och Chester på besök hos Maria Mamedova och hennes mor. Foto: Valentina Hamlyn

På besök på blindskolan tillsammans med Nikolaj (längst till höger). Foto: Valentina Hamlyn

slag, fick vi nu en inblick i förhållandena i ett privathem.

Tisdagen den 30 oktober

Blindskolan besöktes. Där fick vi tillfälle att träffa rektorn för ett längre samtal. Han berättade att skolan firar 125-årsjubileum. Han var stolt över skolan, inte minst över eleverna. Två av dem har tävlat i Paralympics i London och kommit på andra respektive femte plats i simning. Beträffande ekonomin påpekade rektorn att de får hjälp också av organisationer

och kyrkor, men mest sporadiskt och inte så regelbundet som från NÖ.

När vi talar om blindskolan får vi inte glömma att framhålla Nikolajs betydelse. Ödmjukt och försynt utför han de uppgifter, som han åtagit sig att utföra. Han berättade bland annat att han regelbundet håller kristendomslektioner för tretton elever, och när han ibland vikarierar som lärare tar han tillfället i akt och talar om den kristna tron. Nikolaj är en missionär och en god ambassadör för NÖ på Blindskolan i Charkiv. Må han med Guds hjälp få fortsätta sitt värdefulla arbete!

Waldemar Wardaschkos släkting (kusinbarn), Zjanna Jerjomenko. Foto: Anders Olsson

Onsdagen den 31 oktober

var dag för hemresa. Klockan 02:30 anlände taxibilen till hotellet för transport till flygplatsen. Kl 05:00 avgick planet till Moskva. Där fick vi vänta några timmar innan planet skulle avgå till Oslo. Anders var nu nästan hemma, men jag måste fortsätta att resa vidare. Min avsikt var att ta expressbuss till Göteborg. Men alla bussturer var fullbokade den dagen. Ett tåg, med avgång kl 18:00, var enda alternativet. Efter byte i Göteborg anlände jag till Varberg kl 23:00. Strax efter midnatt var jag hemma i Åskloster. Jag kunde då konstatera att min hemresa varit "en lång dags färd mot natt".

Chester Åhsberg

Martyriets återkomst

Ordet martyrium för tankarna till forna svåra tider i kyrkan historia d.v.s. de första århundradena. Blodsvittnen har emellertid funnits i alla tider i olika delar av världen, t.ex. det stora "boxarupproret" i Kina i början av förra århundradet. Den utveckling som sedan skett under 1900-talet hade nog få föreställt sig. Detta århundrade kommer att gå till historien som ett av de grymmaste (möjligen med undantag av nuvarande). Detta inte endast om vi tänker på "förintelsen" utan även och framförallt på förföljelsen av kristna över hela världen i nästan alla världsdelarna. Man beräknar att c:a 100 miljoner kristna under 1900-talet givit blodsvittnesbördet för sin tro på Jesus som Frälsaren.

Främre östern

Det är emellertid uppenbart att martyriet, på ett eller annat sätt, hör till efterföljelsen. Jesus säger att vi skall ta vårt kors på oss och följa honom (Matt. 16:24). Det kan betyda ett blodsvittnesbörd som en ofrånkomlig konsekvens av att vi valt att följa Jesus. Att följa är "gröna ängar" men också "dödsskuggans dal".

Nordisk Östmission har i sitt arbete kommit i närtkontakt med människor, vars tillvaro är ifrågasatt. Det gäller kristna i Iran. Genom vårt stöd till radiomission på farsi (persiska) är vi med bland dem som för in evangeliet

i landet. Den missionär som leder arbetet kommer från Iran, men kan sedan många år inte besöka sitt hemland. Han skulle omedelbart gripas och troligen avrättas. Han måste leva under täcknamn annars skulle han säkert bli föremål för terroristattentat. Det har säkert funnits kristna i Iran så länge kristendomen funnits, ofta förföljda, men ändå. Idag är trenden att minimera dem tydlig. Kyrkor stängs och församlingar upplöses. Att konvertera till kristen tro är livsfarligt. Vi har flera exempel på att dödsstraff utmätts och endast genom hård press utifrån har de inte gått i verkställighet. T.o.m. att uppträda som försvarsadvokat är farligt. Efter en rättegång, där pastorn blev frikänd, dömdes advokaten till ett mycket långt straff. Mitt i allt detta växer den underjordiska kyrkan. Besvikelsen på regimen och dess ideologi är stor bland unga människor av vilka de flesta aldrig levat under någon annan ordning, är den som nu härskar i landet. Det finns en längtan efter något annat, som kan ge hopp och framtid. Det märkliga är att förföljelsetider också är växttider. Som mission har vi en kallelse att hjälpa människor att finna en väg som bär och som uppenbarligen ger en kraft som är starkare dödshotet. På olika sätt, ofta på hemliga vägar, når evangeliet in och får gensvar. Det går också att i närområdet möta kristna för att ge dem

vila och uppbyggnad i tron. I många länder är det livsfarligt att vara kristen, t.ex. i Egypten. Alla hoppades att det skulle bli en friare utveckling mot demokrati i landet. Tendensen är en annan. En mor och hennes döttrar dömdes nyligen till 15 års fängelse för att ha konverterat till kristen tro. Exemplet kan mångfaldigas.

Kristna anklagas för än det ena eller det andra, kyrkor sprängs just när församlingen är samlad. Kristna förbjuds att inneha offentliga arbeten, barnen rövas bort eller hindras att besöka skolor. Det oaktat växer den kristna tron. Ett av de värsta länderna är det kommunistiska Nordkorea. Jämte alla andra som förtrycks räknar man med att många tiotusentals kristna dväljs i fånglägren, dömda till att svälta till döds, försävt de inte avrättas med en gång.

OSS, förr Sovjet

I öststaterna finns en variant av förtrycket. I flera stater inför man religionslagar för att hindra registrering av församlingar. Ryssland har gått före, följt av andra t.ex. Kazakstan, Uzbekistan m.fl. Registreringsbestämmelserna blir så komplicerade att ansökningar lätt försvinner i byråkratins labyrinter för oöverskådlig tid. Man är energisk i att leta upp fiktiva anklagelser om skattebrott, spridande av icke tillåten litteratur m.m. Höga bötesbelopp utdöms, som kan ge anledning till att konfiskera ev. egendom och på så sätt ”lagligt” hindra människor att grunda försam-

lingar. När människor likväl samlas till hemliga möten arbetar man på att spåra upp dem och lagföra dissidenterna. Även Ukraina inför nu liknande lagar och vad de betyder för vår del är ännu oklart. Det kan vara ett sätt att förhindra stöd utifrån både andligt och diakonalt. Det är i och för sig inte något nytt om missionen skulle bli utestängd från Östeuropa. Radiovågor bryter, som alla vet, alla gränser!

Förföljelse är alltså inget nytt i kyrkans historia, men likväl nytt i den meningen att mission idag realistiskt måste räkna med ett växande motstånd. Blodig förföljelse finns på fler håll än många räknat med. När Du läser detta fångslas, plågas och torteras och mördas 1000 och åter 1000 människor världen över.

Borde vi då inte lägga ned radiomissionen på farsit ex för att inte locka människor in på farliga vägar? Så enkelt är det inte. Den Helige Ande låter sig inte hindras av gränser eller förbud. Gud har sin egen plan och den genomför Han utan att fråga oss människor om lov. Endast den som är blind och döv kan undgå att märka vad som pågår t ex i Iran. Kan vi överge dem? Vittnesbörden säger tvärtom att de är oändligt tacksamma för att det finns människor i de fria länderna, som ber för dem och hjälper dem på alla upptänkliga sätt. Som mission kan vi inte nöja oss med att vara åskådare på läktaren. Vår kallelse är att delta i den kamp som utkämpas inför våra ögon på världsarenan.

Vågar vi bekänna?

Det finns ett par avslutande frågor:

1. Hur mycket är vi själva beredda att lida för vår tro på Jesus Kristus? Jesusordet om korset gäller också oss, även om vi ibland gärna vill bortse från det. I vårt land finns idag en Kristusfobi i tongivande kretsar. Den är mycket intolerant trots sin ofta uttalade tolerans. Den som vill stå för Jesus på biblisk grund får räkna med yrkesförbud eller att bli avskedad. Hån och förakt och att bli betraktad som efterbliven och dum i huvudet hör ju till det ringa. Men det är ofta så det börjar och ingen kan garantera att det inte övergår i blodig förföljelse. Vi är nu långt ifrån detta, men den eftertänksamme beräknar som bekant kostnaden i förväg för att vara beredd.
2. En allvarlig fråga till bör ställas. Det som sker idag bland kristna i ett otal länder är det möjliga symptomet på ett djupare skeende. Djävulen rasar ”ty han vet att den

tid han har kvar är kort”. Vi är ju närmre Herrens återkomst än när vi kom till tro. Den ekonomiska och politiska turbulens som går över världen kan, jämte ovannämnda skeenden, vara tecken på att vi lever i den yttersta tiden. Ingen kan svara på den frågan utom Gud själv. Men med det våld och moraliska kaos som breder ut sig även i vårt samhälle, vore det konstigt att inte ställa frågan. Vi behöver inte hänge oss åt överdrivna fantasier eller undergångsskräck utan bara realistiskt se vad som händer och dra slutsatserna därav. Vi vet vad framtidsscenarioet är. Bibeln ger klart besked om detta. Vi vet också vem som har makten, när alla andra makthavare står hjälplösa inför det som kommer att ske. Det finns bara en Herre och Han är den som kommer. Han har framtiden med sig, den framtid som inte kan förstöras ty den är evig.

Låt oss vaka och vara redo!

Bengt Westholm

En utmärkelse för arbete i Estland

H M Konungens medalj i 8:e storleken i högblått band har till tilldelats Patrik Göransson ”för uppskattade insatser för det estlandssvenska kulturarvet”. Göransson är sedan 2000 kyrkoherde i Svenska S:t Mikael's församling i Tallinn (Reval) inom Estniska evangelisk-lutherska kyrka (EELK). Ett av de senaste projekten är att återställa kapellet på Nargö (Naisaar). Estlandssvensk kultur har funnits, och finns i någon mån fortfarande, förutom i Tallinn, utefter den estländska västkusten, på öar som Ormsö och Runö, samt i Gammalsvenskby (sistnämnda nu del av Zmijivka). Göransson säger i en intervju ”Det kyrkliga har varit bärrare av identiteten, vilket är ännu mer tydligt i Gammalsvenskby i Ukraina. Där uppfattade man sig inte som svenskar utan man var av den lutherska tron och talade svenska.” Bilder med anknytning till nämnda kultur hittar man bl.a. i NÖ 1 och 4/06, 3/08, 4/09, samt 3 och 4/10.

A.E.

Reflektion kring Ukrainaresan

Det är så bra att ibland flyttas ur den lilla bubbla man lever i, att få uppleva att Sverige och vårt sätt att leva inte är det enda som finns. Också att få inse att alla inte har de förutsättningar som vi har. Ukrainaresan gav många intryck och det har tagit några veckor att smälta allt. Innan jag åkte

ner hade jag hört om den förra resan men visste fortfarande inte vad som väntade. Det jag kände var att hela resan låg i Guds hand och att han fick använda oss som han ville när vi kom dit. Vi komponerade ihop ett program som vi körde under hela veckan då vi besökte bland annat barnhem,

Barnen var väldigt ivriga att få delta i våra tävlingar! Foto: Sanni Nurmi.

Den "förlorade sonens" grisar! Gosedjuren användes som rekvisita och priser till tävlingarna vi gjorde med barnen. Foto: Sanni Nurmi.

NORDISK ÖSTMISSION

pojkfängelse, hem för handikappade män och gymnasieskolor. Programmet bestod av sång, bibelberättelse och lekar. Det var en intensiv vecka och det kändes så påtagligt att Gud var med och gav oss den styrka vi behövde för att orka med. Det som gjorde störst intryck på mig var bland annat när vi besökte en liten by mitt ute på landet där det fanns en liten församling. I byn fanns ett fängelse

där män som avtjänat sitt straff och skulle slussas tillbaka ut i samhället befann sig. Familjen Miller hade redan startat ett arbete där och grundat en församling. Vi var ca 25 personer som firade gudstjänst i ett hus som i Sverige skulle kallas för ett ruckel. Det var varmt och skönt (varmaste stället under hela veckan) och kvinnorna där var mycket engagerade. Fast vi inte kunde prata med varan-

Vårt team! Bilden togs i samband med en av flera volleybollmatcher vi spelade på skolorna vi besökte. Resenärerna var: Antonia, Anders, Jakob, Sanni, Camilla, Sara. Foto: Sanni Nurmi.

Elever på en yrkesgymnasieskola, som verkligen lyssnade. Efteråt fick vi höra att det faktiskt var några härifrån som ville höra mer om Gud. Trots att vårt program var ganska barnsligt. Foto: Sanni Nurmi.

En tidigare intern och konstnär, som kommit med i församlingen visar upp några av sina verk. Foto: Sanni Nurmi.

dra så blev det en väldigt fin stund. När jag satt där och solen sken in genom fönstret blev jag påmind om att Gud verkar överallt i världen. Han glömmer ingen och han vill nå ut till alla! Det var fantastiskt att vi i gruppen under en vecka i Ukraina fick vara Guds verktyg och att vi kunde prata och sjunga om Jesus inför alla barn, ungdomar och vuxna. Jag mås-

te också nämna familjen Miller och det arbete de utför där nere. De tog verkligen hand om oss under veckan och det märktes att de lägger ner all sin tid och kraft i sitt diakonala arbete. Jag kommer alltid att bära med mig äventyret i Ukraina och alla möten med människor som vi fick uppleva där!

Sara Rundqvist

Minnen av möten i Rumänien under åren 1990–2008

Vi har bett diakonissan Susann Widholm berätta några minnen från Rumänien. Eftersom hennes arbete när det gäller detta land är avslutat har vi tyckt att det passar bra att få litet minnen berättade. Rumänien har varit ett av "Nordisk Östmissions länder", även om det vi fått vara med att göra där inte alltid varit så omfattande.

Första resan

Min första resa till Rumänien var i augusti 1990, ett halvår efter att Ceausescu-regimen hade fallit.

Jag var där med en grupp ungdomar från *Sverige för Kristus*. Det var ett internationellt läger med ungdomar från 17 nationer. Ledarna visade filmen "Jesus från Nasaret" på en stor filmduk uppriggad på sandstränderna längs Svarta havet, där det låg ett

pärlband av badorter. Vi ungdomar fick dela ut Nya testamentet efter filmen och berätta för intresserade om vår tro.

Det var enormt många rumäner på sandstränderna denna sommar. De var mycket intresserade av filmen och NT. De hade inte haft semester de sista åren under diktaturen, så nu njöt de av friheten. Jag besökte några barnhem på min lediga tid, eftersom

Glada transportarbetare vid vårt lager i Solberga. Just denna transport skulle till Rumänien, landet som Susann berättar om i sin artikel.

det var syftet med min resa. Bl.a. var jag i Negru Voda, en plats nära bulgariska gränsen som Expressen hade gjort ett reportage ifrån. Ett halvår efter reportaget hade fortfarande inte så mycket hänt. Små halvnakna barn med vanställda armar och ben satt ihopträngda i små rum på sängar med plastmadrasser, utan stimulans och värdiga levnadsförhållanden.

Men personalen öppnade och visade runt i hopp om ekonomiskt stöd. Under åren som följde, kom jag ibland tillbaka till Negru Voda och barnen där. Sista gången jag var där hade jag lånat ett av barnen som bodde där, och tagit med mig till Constanta där det lilla familjehemmet var. En natt fick han sova hos oss och han var överlycklig. Jag sov på golvet den

natten och vaknade av kackerlackor i mungipan och på kroppen, de sprang över mitt lakan hela natten! Jag låg på vakt resten av natten. Pojken hade flyttats från spädbarnshemmet när han var fyra år för att han hade läppgompalt och inte kunde prata rent. Jag hade haft ont av det att han blev placerad bland barn med utvecklingsstörning. Sista året han bodde där, förbereddes han för att flytta till en rumänsk familj som fosterbarn. De hade byggt upp en mindre villa bredvid kasernbyggnaden och där tränades barnen att leva på ett mer familjärt sätt. Han flyttade sedan men ringde mig ofta till familjehemmet den första tiden i det nya hemmet. Då var han 12 år.

Vinteräventyr

Andra resan var december 1991. Jag skulle ta en taxi från Bukarest till Constanta, med ett stort paket till en familj från en svensk familj i Bukarest. Men det blev ett snökaos utan dess like och halvvägs stannade taxin. Föraren sade att nu vänder han hemåt, och han fixade så jag fick åka med en lastbilschaufför. Medan vi lastade om kom mer snö och lastbilen kunde inte komma vidare. Där satt vi och väntade medan snön föll. Jag tog på mig alla varma kläder jag hade med mig men kände ändå hur jag blev nedkyld och trög i tanken. Till slut fick en traktor dragit loss lastbilen och bogserade den baklänges till byn vi just passerat genom.

Där blev jag inhyst i en arbetarbarack på en konservfabrik och fick bo där fyra dygn tills vägarna var rena igen. Snöstormen hade lamslagit hela landet den gången och jag såg många platser där snövallarna var sju meter höga! När jag anlände till Constanta skulle jag möta en svenska på en adress. Taxin tog mig till ett höghus som var under byggnad, och där endast en lägenhet var bebodd ännu. Då mindes jag en adress till en rumänska från förra resan och tog taxi dit. Där blev jag mottagen och fick sova en natt. Via Sverige fick jag sedan tag i min svenska kompis som jag skulle jobba tillsammans med under några månader. Karin från Värmland och jag jobbade hårt under några vintermånader med att ta emot lastbilar från Sverige med hjälpmedel och klädpaket, och dela ut det bland behövande på landsbygden. Under den vintern lärde jag känna Aurora som var polioförlamad. Hon blev som en spindel i nätet i kontakten med andra vuxna som var i behov av rullstolar. Det var en oerhörd glädje för dem, som fick en rullstol som passade dem. Där kom den tragiska historien fram, att de hade blivit förlamade av poliovaccinet (levande försvagat virus som sväljs). En sort som vi inte använder i Sverige, men som skördade många offer i Rumänien.

En gång den vintern var vi i en by och delade ut klädlådor. Eftersom det var många hus sa vi att vi skulle återkomma med en ny last. När vi kom

andra gången hade bybor förberett ett rån av lasten vid infarten till byn. Längs vägkanterna fanns fortfarande tre meter höga snövallar efter snöstormen. Vi såg hur de blockerade vägen med åsnekärror. Men vi satt enfaldigt glada och sjöng lovsånger och fattade ingenting. Chauffören agerade dock snabbt och vände hela lastbilen på den smala grusvägen. Det var dock flera personer som hann hoppa upp och riva ner lådor men han fortsatte manövrera bilen och körde iväg så de fick hoppa. Gud räddade oss från en mycket farlig situation.

Tre kvinnor

Det som jag starkast minns är möten med tre kvinnor: Den första var en tonåring med sin nyfödda bäbis. Vi blev kallade dit, för det var sagt att hon ville överge sitt barn. Vi gjorde ett stort babypaket som vi tog med oss dit. Efter samtal med henne och hennes föräldrar blev det tydligt att det i första hand var de senare som ville att barnet skulle lämnas bort. Hon satt där med blossande kinder förälskad i sin baby, men hade inget att sätta emot då hon ju själv var barn i huset. Det var en skam eftersom hon inte var gift med barnets far, men han träffade oss också. Föräldrarna svalde skammen och lät barnbarnet få bo kvar hos dem.

En annan kvinna mötte oss på trottoaren och berättade för Ana – min rumänska medhjälpare - att hon var

gravid, och tänkte just abortera bort det. Familjen bodde i två hemska möjliga rum där allt stank av mögel och gjorde barnen sjuka och båda föräldrarna var sjukliga. Med löfte om modersmjölksersättning under det första året för babyn och klädpaket, hjälptes modern att genomföra sin graviditet, och en liten pojke föddes, som Ana försåg med mat och kläder. En annan kvinna med nyfödd baby ville också lämna ifrån sig barnet. Hon och hennes man bodde på nåder hos hans bror, och allt var otryggt för henne. Hon fick ett ekonomiskt bidrag under några månader och det hjälpte henne över den första tiden som nybliven mamma. Tänk så lite, ett gott samtal, en förbön, ett klädpaket och lite pengar, och så vänder allt! Då det var väldigt roligt att få vara förmedlaren av andras gåvor.

Svåra minnen

Jag har också några svåra minnen av att hjälpa. En rullstolburen kvinna kunde inte använda sin rullstol inomhus och hasade på rumpan i det väldigt förfallna huset. En kristen man i församlingen som var bror till Mihaela (en rumänsk tjej som gjorde lite hembesök på uppdrag av föreningen Diakoni-Rumänien i Uddevalla) tog sig för att renovera lite. Hallen målade han ljusblå med vita moln och jag köpte en heltäckningsmatta till golvet. Då fick kvinnan för sig att vi hade gjort oss en vinst på henne, och att hon fick bara smulorna som

rann mellan fingrarna. Hon ville aldrig mer se oss. Tack och lov kom hon över dessa idéer och något år senare tog hon upp kontakten med oss igen. Då hade hon sålt mattan för behovet av pengar.

Mer om barn och familj

Jag besökte en stor barnfamilj i ett läge när de fått något för tidigt födda men fullt friska tvillingar. Familjen orkade inte riktigt med sin arbets- eller försörjningsbörd med de barn de redan hade. De minsta barnen var misskötta. Jag rådde familjen att överväga adoption. Pappan blev vansinnig och kallade mig allt fult. Några år senare var en av tvillingarna gravt utvecklingsstörd och situationen var fortfarande katastrofal. Då ville föräldrarna att vi skulle ta hand om pojken. Men vi bedömde att staten var tvungen att ta över ansvaret eftersom vi inte kunde samarbeta med föräldrarna efter alla menings-skiljaktigheter.

Aurora hade innan hon mötte mig, drömt att en lång kvinna i vit rock skulle komma till henne, det var jag. Hon besökte mig i Sverige under några månader och här lärde hon sig att inte längre skämmas för att hon var rullstolsburen och då fick hon en vision att driva en handikappidrottsförening i Constanta. Åter i Constanta drog hon igång föreningen vilket ledde till att hon startade basket i rullstol, pingis, styrkelyft, dans i rullstol, tävlingar med andra städers

nybildade föreningar, inbjudan till Frankrike för en grupp unga rullstolsburna. Allt detta ledde till flera giftermål och barn bland de rullstolsburna. Bl.a. gifte sig Mihaela med Stelian, en skomakare i rullstol och fick två barn plus två fosterbarn. Aurora gifte sig med en fransk ubåtsingenjör och fick två barn.

Själv fick jag ju också ett barn, som jag mötte någon vecka efter snöstormen i december 1991. Min kompis Karin hade hjälpt till på BB i Constanta några dagar och upptäckt att en baby skulle vidare till ett barnhem – Hon ville följa upp barnet. Så vi besökte barnhemmet i en stad som hette Navodari. Där låg 14 lindade bäbisar i sju sängar. Jag tänkte: ”Ett av dessa barn är mitt. En mamma känner ju igen sitt eget barn. Det kommer jag också att göra”. Ett litet ansikte kunde jag inte släppa med blicken. Allvarliga bruna ögon tittade på mej i ett litet vackert ansikte. Där började vår relation. Då var han 3 månader. När han var 4 år och 9 månader fick jag hämta honom. Han skulle egentligen ha blivit skickad till Negru Voda han också, men eftersom de visste att adoptionen pågick slapp han att bli skickad dit.

Avslutning

Vissa minnen är mindre roliga, men jag har aldrig ångrat åren i Rumänien utan är tacksam att jag överlevde alla strapatser. Ibland utsatte jag mig för farliga situationer, men Herren var

mitt skydd t.ex. i mötet med psykotiska människor.

Det var även givande att lära känna den evangeliska församlingen i Constanta och deras sätt att leva ut sin tro i vardagen.

Kanske kan jag återkomma med minnen från familjehemmet en annan gång.

Vänliga hälsningar
Susann Widholm

Notiser

Missionsdag i Göteborgs Vasa församling Söndagen den 28 april 2013

11:00 Högmässa i Vasakyrkan
Samkväm i Vasa församlingshem
Föredrag av ärkebiskop Janis Vanags, Riga
Årsmötesförhandlingar
Avslutning

Nordisk Östmission

Transport

Vår senaste transport gick från vårt lager i Solberga (Bohuslän) till den lutherska kyrkan i Litauen. Vi tar emot mer kläder till nästa transport, som skall till Ukraina.

Ett uppmuntrande meddelande angående kyrkan på Kronstadt

Kära vänner!

Efter en fin högmässa i Katarina fick jag läsa julbön på en nyrenoverad orgelläktare! Jag blev helt överrumplad. Tömd på manöverbord och hyllorna. Ommålad. Nytt golv. Tre än så länge tomma altartavelfönster. Krucifixet hade de ställt på plats. Det enda som var kvar var våra saker. Lakanet som vi bar korset i får nu vara dörrmatta. Ett tacksägelseämne i julnatten.

Jonas

SMS från Jonas i Ryssland 30 december 2012.

Vad innehöll NÖ nr 1 årg 1?

NÖ-tidningens årgång 1 nr 1 utkom i september 1964 och ersatte då för de svenska läsarna den tvåspråkiga Nordisk Østmission (på de första numren stod det därför även nr 4, samt årg. 31 eftersom den danska tidningen hade så många årgångar på nacken). Inne i tidningen förekom en hälsning från pastor Koch och dessutom presenterades den då nye missionären Waldemar Wardaschko. Bland sådant som sedan blivit återkommande i snart sagt varje nummer hittar vi gåvoredovisningen samt redaktörens hälsning på baksidan.

A.E.

Gåvoredovisning

OKTOBER 2012

Gåvor	62.913:97
Arv	1.316:11
Kollekter	1.675:00
Summa	65.905:08

Kollekter oktober 2012

Solberga 600, Göteryd 215, Färge-
landa 860.

Begravningar oktober 2012

Uno Larsson, Håлта, Sven Müller-
ström, Hyssna, Egon Olsson, Jör-
landa, Gunnel Olsson, Stockholm,
Elsa Karlsson, Bro (Vikorne), Birgit
Jacobsson, Krokstad, Jan Axelsson,
Stråvalla, Henrik Jönsson, Skänninge,
gåva genom Gällivare kyrkl samf.

Hyllningar oktober 2012

Håkan Albinsson, Växjö, Karin Gus-
tafsson, Björkekärr, Gunnel Samuels-
son, Ytterby, Mats Hagel, Herrestad
(Bokenäset).

NOVEMBER 2012

Gåvor	75.620:00
Kollekter	4.737:00
Summa	80.357:00

Kollekter november 2012

Solberga 701, Lyse 610, Göteborgs
Johanneberg 2240, Fardhems pastorat
406, Hallaryd 250, Uddevalla 530.

Begravningar november 2012

Inger Andersson, Göteborg, Greta
Johansson, Annerstad, Stig Hognert,
Håby, Bertil Nilsson, Kungälv.

Hyllningar november 2012

Bengt Andersson, Krokstad, Helena
Appell, Tostared.

DECEMBER 2012

Gåvor	81.480:00
Kollekter	22.370:00
Summa	103.850:00

Kollekter december 2012

Solberga 1030, Göteryd 224, Solberga
643, Bro (Vikorne) 712, Brastad 1763,
Västra Marks församling 6577+100,
Lödöse 578, Södertälje 5755 (basar),
Kyrkliga förbundet i Lund 655, S:t
Stefanus, Stockholm 2251, Brastad
(barntimmar) 1847

Begravningar december 2012

Bertil Nilsson, Kungälv, Sven Johans-
son, Tostared, Evert Nilsson, Solber-
ga, Gösta Bergman, Lundby, Ingrid
Brattgård, Lundby, Birgitta Davids-
son, Växjö, Folke Johansson, Frille-
sås, Harry Wiklander, Askim.

Hyllning december 2012

Eivor Johansson, Forshälla.

Arbets- sy- och missionskretsar fjärde kvartalet 2012

Vitrysslands vänner i Skepplanda
7753:97, Senapskornet, Uddevalla
5000, Fotskäl 500, Brastad 4724.

Övriga upplysningar lämnas av kas-
sören.

Österut

NÖ riktar blicken österut. Där finns de missionsländer vi inriktar oss på. Detta ställe i tidningen är redaktionens traditionella plattform. I detta nummer kan du läsa om ett par resor till Ukraina, vårt huvudområde. Men vi har också en artikel med minnen från missionsarbete i Rumänien och en påminnelse om martyriets verklighet. Även betraktelsen kommer denna gång österifrån, nämligen från Gotland.

NÖ-tidningen är bindeledet mellan styrelsen och missionsvännerna. Vi vill ge information för att väcka och bibehålla missionsintresset. Guds ord skall spridas och människor få hjälp till kroppen. Tidningen är till för gamla och nya givare, för regelbundna och tillfälliga givare av minnesgåvor.

Anders Eliasson

Adressändringar meddelas kassören! Nordisk Östmission, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla

Nordisk Östmission har enligt sina stadgar målsättningen ”att verka för evangeliets spridande bland i första hand östeuropeiska men i mån av ekonomi och övriga resurser också bland asiatiska folk”. Nordisk Östmission deltar också i mån av möjlighet i ”materiell hjälpverksamhet bland ovanstående folk”.

Tidningen Nordisk Östmission utkommer med fyra nummer per år, i mars, juni, september och december.

Ordförande: Martin Wihlborg, Torsgatan 36, 431 38 Mölndal. Tel. 031-16 24 80,
e-post: martin.wihlborg@glocalnet.net

Kassör: Anders Eliasson, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla. Tel. 0522-64 21 86 dagtid,
Tel. 0522-66 42 00 kvällstid.

Ansvarig utgivare: Bengt Westholm, Guldringen 5, 426 52 Västra Frölunda.
Tel. 031-69 18 09

I redaktionen: Westholm, Eliasson samt Simeon Appell.

Hemsida: www.nordiskostmission.se

Vid insättning av minst 50:- på plusgiro 42 20 57-0 eller bankgiro 484-5350 får Ni vårt missionsblad 4 ggr om året.

ISSN 0345-8571

